

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії,

Ректор ЦДМУ

Вячеслав ЖДАН

2024 р.

ПРОГРАМА
ПРОВЕДЕННЯ СПІВБЕСІДИ
З ГЕОГРАФІЇ

для осіб, які бажають здобувати вищу освіту на основі повної загальної
середньої освіти

Пояснювальна записка

Програма складається з 7-ми розділів: «Загальна географія», «Географія материків і океанів», «Фізична географія України», «Населення України та світу», «Україна і світове господарство», «Регіони та країни», «Глобальні проблеми людства». У межах кожного розділу є підрозділи і теми. Програма розроблена на основі чинних навчальних програм з географії для закладів загальної середньої освіти:

1. Програма для загальноосвітніх початкових закладів. Географія 6-9 класи (Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)

2. Програма для загальноосвітніх початкових закладів. Географія 10-11 класи (Наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)

I. «Загальна географія»

- Види карт за просторовим охопленням, масштабом, змістом;
- Визначення за картами об'єктів, напрямків, відстані в градусах і кілометрах, географічних координат;
- Визначення за топографічною картою географічного і магнітного азимутів, географічних і прямокутних координат точок, абсолютної і відносної висоти місцевості, падіння і похилу річки;
- Встановлення послідовності змін пір року у Північній та Південній півкулях та пояснення причин цих змін;
- Причини виникнення циклонів і антициклонів, течій, пасатів із застосування знань про силу Коріоліса;
- Механізми руху літосферних плит;
- Розрізнення магматичних, осадових та метаморфічних гірських порід;
- Читання синоптичних і кліматичних карт, графіків зміни температури повітря, рози вітрів, діаграм хмарності та розподілу опадів;
- Типи клімату за кліматичними діаграмами;
- Аналіз водних об'єктів та схеми світового колообігу води;
- Оцінки ресурсів Світового океану та прісних вод на суходолі;
- Розрізнення типів ґрунтів;
- Оцінки ресурсних властивостей біосфери;
- Розрізнення природних зон і висотних поясів;
- Аналіз наслідків впливу людської діяльності на природні комплекси.

II. «Географія материків і океанів»:

- Характеристика географічного положення, рельєф, клімат і внутрішні води материків – Африки, Північної та Південної Америки, Євразії, Австралії, Антарктиди;
- Розміщення гір та рівнин, кліматичних поясів на материках, вплив рельєфу, пасатів, течій;
- Природні зони материків;
- Основні напрями господарського використання природних комплексів материків;
- Поширення стихійних явищ та їх вплив на життя людей;
- Відмінності Антарктики і Арктики, Антарктиди і Антарктики;
- Наслідки втручання людини в природні комплекси материків.

III. «Фізична географія України» :

- Характеристика фізико-, економіко-, політико-географічного положення України;
- Встановлення за тематичними картами зв'язків між тектонічною, геологічною будовою, рельєфом та корисними копалинами на території України;
- Вплив зовнішніх чинників на формування рельєфу;
- Вміння аналізувати за картами розподіл сонячної енергії, напрямки руху атмосферних фронтів, циклонів та антициклонів в Україні;
- Характеристика річного розподілу кліматичних показників у межах України;
- Порівняння гідрографічних ознак водних об'єктів на території нашої держави;
- Аналіз можливостей використання водних ресурсів;
- Аналіз карти ґрунтів і порівняння типів ґрунтів;
- Розрізнення зображень рослин і тварин, занесених до Червоної книги України;
- Особливості акліматизації та реакліматизації тварин;
- Ландшафти та характеристика їх окремих компонентів;
- Екологічна ситуація в Україні.

IV. «Населення України та світу»:

- Фази демографічного переходу, демографічна ситуацію;
- Показники народжуваності, смертності, природного й механічного руху населення, частки жінок і чоловіків, окремих вікових груп у структурі населення країни;
- Показники урбанізованості території;
- Рівень і темпи урбанізації в Україні та світі;

- Етнічний склад населення регіонів України;
- Показники безробіття;
- Статистична інформація про зайнятість населення світу.

V. «Україна і світове господарство»:

- Сектори національної економіки;
- Модель економіки України та порівняння її з іншими державами;
- Типізація країн за рівнем соціально-економічного розвитку;
- Визначення ролі вільних економічних зон і ТНК у глобальній економіці;
- Роль природних і суспільних чинників на спеціалізацію сільського господарства і рослинництва в Україні;
- Визначення зернових і технічних культур, які вирощують у різних кліматичних поясах;
- Обчислення показників землезабезпеченості та лісозабезпеченості;
- Пояснення лідерства окремих країн на світових ринках мінеральної сировини;
- Структура виробництва електроенергії в Україні та провідних країнах світу;
- Шляхи енергозаощадження;
- Розміщення підприємств чорної та кольорової металургії в Україні та світі;
- Аргументація місця України у світовому виробництві кольорових металів;
- Характеристика сировинної бази виробництва хімічної продукції в Україні та світі;
- Аналіз статистичних даних щодо обсягів виробництва та експорту машин і обладнання в Україні та світі;
- Аналіз статистичних матеріалів і карт просторової організації виробництва тканин, одягу, харчових продуктів щодо динаміки легкої та харчової промисловості в Україні та світі;
- Аналіз карт транспортних шляхів України та світу;
- Характеристика ролі туризму в соціально-економічному розвитку України і країн світу;
- Обґрунтування рівня розвитку торгівлі, фінансових та аутсорсингових послуг, освіти і науки, системи охорони здоров'я в Україні, окремих регіонах світу, країнах.

VI. «Регіони та країни»:

- Демографічні та урбанізаційні процеси у таких регіонах світу, як Африка, Європа, Азія, Америка, Океанія;

- Розміщення основних осередків переробної промисловості, сфери послуг, спеціалізації сільського господарства у кожному з регіонів;
- Забезпеченість окремих країн ресурсами;
- Зіставлення позитивних і негативних наслідків глобалізації в економіці та культурі країн певного регіону;
- З'ясування причин нерівномірності економічного розвитку окремих районів у межах певної країни;
- Оцінка впливу ТНК на економіку тієї чи іншої країни та її місце в міжнародному поділі праці.

VII. «Глобальні проблеми людства»:

- Найбільш у світі райони екологічної катастрофи, конфліктонебезпечні регіони Європи та світу;
- Характеристика глобальних проблем та їх прояв на території України, показники концепції сталого розвитку;
- Шляхи подолання глобальних проблем.

Білет №1

1. Внутрішня будова Землі. Літосфера. Рухи земної кори: землетруси, вулкани, гейзери. Основні форми рельєфу суходолу – гори і рівнини. Рельєф дна океану. Унікальні форми рельєфу земної кулі, їх охорона.

2. Сільське господарство України. Структура сільськогосподарських угідь в Україні. Розміщення виробництва зернових, технічних культур, картоплярства, овочівництва, баштанництва, виноградарство

3. Поняття про глобальні проблеми людства, причини їх виникнення. Проблема війни і миру. Проблема тероризму.

Білет №2.

1. Будова атмосфери. Теплові пояси Землі. Атмосферний тиск: причини і наслідки його зміни в тропосфері. Вода в атмосфері: випаровування, вологість повітря та її зміни. Вплив клімату на господарську діяльність.

2. Структура та розміщення тваринництва в Україні. Зональна спеціалізація сільського господарства України. Сільське господарство у своєму регіоні.

3. Екологічна проблема. Сировинна і енергетична проблеми. Взаємозв'язок глобальних проблем.

Білет №3.

1. Складові біосфери. Властивості ґрунтів. Біологічні ресурси. Вплив господарської діяльності людини на ґрунтовий покрив, рослинність і тваринний світ суходолу і океану.

2. Значення електроенергетики. Типи електростанцій, основні чинники їх розміщення. Найбільші ТЕЦ, АЕС, ГЕС, ЛЕП. Використання відновлюваних джерел енергії.

3. Роль науки і освіти в суспільстві. Особливості наукової й освітньої діяльності, як видів економічної діяльності. Найвідоміші наукові центри у світі та Україні. Охорона здоров'я.

Білет №4.

1. Материка та океани – великі природні комплекси географічної оболонки. Закономірності поширення основних форм рельєфу на материках і в океанах. Кліматотвірні чинники, розподіл сонячної енергії на Землі. Кліматичні пояси і типу клімату Землі.

2. Значення металургійного виробництва в господарстві. Сучасні технології виробництва чавуну і сталі. Сучасні чинники розміщення підприємств чорної металургії. Основні центри виробництва кольорових металів в Україні.
3. Природні багатства материків та океанів, їх основні види. Порушення природної рівноваги. Антропогенні ландшафти.

Білет №5.

1. Українська держава і територія держави України. Політико-географічне положення України: глобальне, регіональне, сусіднє. Реформування адміністративно-територіального устрою України.
2. Значення та особливості хімічного виробництва в Україні. Основні центри виробництва хімічної продукції та чинники їх формування.
3. Забруднення навколишнього середовища. Види забруднення. Міжнародне співробітництво у розв'язанні екологічних проблем. Міжнародні організації з охорони природи.

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ З ГЕОГРАФІЇ НА УСНІЙ ІНДИВІДУАЛЬНІЙ СПІВБЕСІДІ

Білет для співбесіди з географії розроблено на основі чинних навчальних програм з географії для закладів загальної середньої освіти:

3. Програма для загальноосвітніх початкових закладів. Географія 6-9 класи (Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)

4. Програма для загальноосвітніх начальних закладів. Географія 10-11 класи (Наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)

Білет з географії налічує **3 питання за якими проводиться співбесіда з вступниками**. Завдання вважається виконаним, якщо учасник/ця дав/ла повну відповідь стосовно питання білета.

Схема нарахування балів: 10 балів, якщо питання повністю розкрито, акцентована головна увага на причино-наслідкові зв'язки, вміє користуватися картами; 0-10 балів, якщо питання розкрито не повністю, допущенні помилки в застосуванні географічних знань, недостатньо висвітлено аналіз природніх, суспільних явищ, процесів.

Під час визначення результату вступного іспиту з географії за шкалою 100–200 балів ураховують бали співбесіди, отримані учасниками при відповідях зазначених в білетах. Визначення тестового бала здійснюється на основі схем нарахування балів за відповідь на кожне запитання білета.

Максимальна кількість балів, яку можна набрати, правильно давши відповіді на всі запитання білета – 30. На проведення співбесіди по білету відведено **15** хвилин.

У процесі визначення результатів вступного іспиту за шкалою 100–200 балів буде встановлено поріг «склав/не склав» – мінімальний бал -10, який за відповідями може отримати учасник із мінімальним рівнем знань.

На основі співбесіди з учасником, який подолав поріг «склав/не склав», буде визначено його рейтингову оцінку за шкалою 100–200 балів.

Учасники, які подолають поріг «склав/не склав», зможуть узяти участь у конкурсному відборі до закладу вищої освіти.

Таблиця
переведення отриманих балів на співбесіді з географії
до шкали 100-200 балів

Бал, отриманий на співбесіді	Бал за шкалою 100-200
10	100
11	105
12	110
13	115
14	120
15	125
16	130
17	135
18	140
19	145
20	150
21	155
22	160
23	165
24	170
25	175
26	180
27	185
28	190
29	195
30	200

Критерії оцінки обговорені та затверджені на засіданні приймальної комісії Полтавського державного медичного університету від 23 квітня 2024 року, протокол № 7.